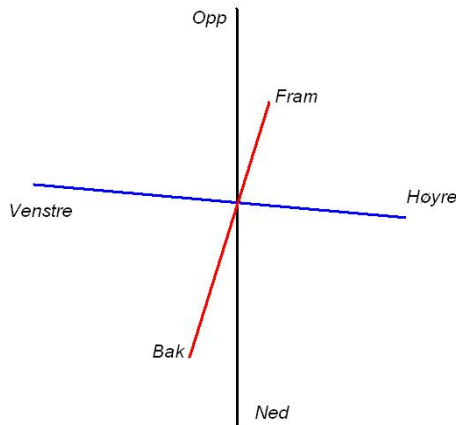

Skyggedyret

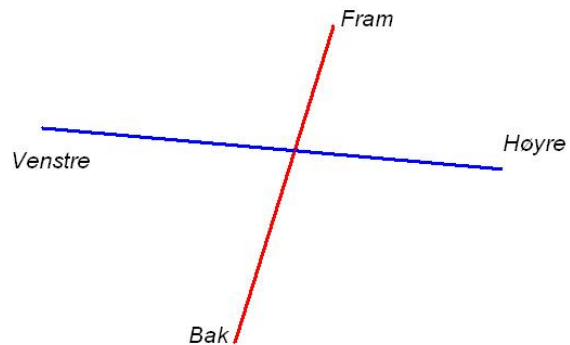
(Et eventyr som utfordrer tanken din.)

I stua mi har jeg et bord med ei fin, flat bordplate. Der har det slått seg ned noen merkelige skapninger. En hel gruppe av de sjeldne skyggedyrene har flyttet inn hos meg. De ser ut som skyggen av en flue og er meget intelligente. På mange områder går de oss mennesker en høy gang. De kommuniserer seg imellom med en slags telepati. Etter lang trening er jeg i stand til å oppfatte og forstå noe av denne kommunikasjonen. De er omtrent en centimeter lange og brede, men rareste med skyggedyrene er at de ikke har noen tykkelse. De er todimensjonale skapninger.

La oss først se litt på våre tre dimensjoner. De står vinkelrett på hverandre. Vi bruker ofte navnene lengde, bredde og høyde, og gir oss derved de seks retningene som vi forholder oss til hver eneste dag. Noen hevder at tiden er en fjerde dimensjon. Det er en utmerket påstand, men i denne sammenhengen er det uten betydning.

Skyggedyrenes verden derimot har bare to, ikke tre dimensjoner. Den kan vi illustrere slik: Dette gir noen merkelige konsekvenser. Når solskinet treffer bordet merker de at temperaturen stiger, men de kan ikke løfte hodet opp og se på sola. Opp er nemlig en retning som ikke eksisterer i deres verden. De er heller ikke redd for å falle ned, for ned, hvor i all verden er det?

Et av disse skyggedyrene har jeg fått en spesiell godhet for. Han er sterk og uredd og en glitrende tenker og logiker. Jeg døpte ham Tor og har brukt ham til en rekke eksperimenter.

Det første eksperimentet:

En dag jeg satt og studerte disse skapningene fuktet jeg pekefingeren, satte fingertuppen forsiktig på Tor og løftet han forsiktig OPP fra bordet. Ja men hør da mann! Jeg løftet ham OPP – altså i en retning han ikke visste eksisterte. Selv om han bare var et lite stykke unna kunne ingen av de andre se ham lenger. Han ble tatt bort foran deres øyne. Jeg satte ham forsiktig NED på bordet igjen. Tor kunne ikke gi sine venner en fornuftig forklaring på hvor han hadde vært stakkar. Dette var lenge et diskusjonstema i skyggeflokken.

Det andre eksperimentet:

Skyggedyrene er dyktige matematikere. De har for lengst målt opp bordplata til 80*140Cm som gir deres verden en størrelse på 11200 Cm². Så hengte jeg en dag opp en liten badeball ca 40cm i tverrmål i en sytråd. Fuktet fingeren og flyttet Tor over til badeballen. Han stusset naturligvis litt på det rare punktet hvor han ikke kunne gå (sytråden) men ellers tok han situasjonen med stor ro. Han så ikke lenger sine venner, og de så ikke ham, men telepatismålingene var sterke og fine og fortalte at han ikke kunne være så langt unna.

Oppmålingen:

Tor forstod at han var kommet til en annen verden. Det måtte være en slags parallell virkelighet. Han gikk freidig i gang med å måle opp sin nye verden. Tor som bare fungerer i og forstår to dimensjoner har ingen mulighet til å merke at hans nye verden er tredimensjonal. Han startet ved det rare punktet (sytråden) som han så på som et greit holdepunkt å orientere seg etter. Etter å ha gått 126 Cm i en strak line kom han tilbake til startpunktet sitt. Hm – merkelig. Tor gikk så i en annen retning, men etter 126Cm kom han like trutt tilbake til utgangspunktet. Han telepaterte disse måleresultatene tilbake til flokken, og ble møtt med en hånlatte og syrlige spørsmål om hva slags dop han hadde funnet i den nye verden. Da latteren hadde lagt seg gikk han i gang kontrollmålinger. Da fant han også ut at når han gikk 63cm, dreide av og gikk i en tilfeldig retning kom han etter nye 63cm også tilbake til utgangspunktet. Denne gangen ville latteren ingen ende ta.

Pi, en universell konstant.

Tor og de andre visste godt om Pi (3,14) som jo er forholdet mellom omkretsen og tverrmålet i en sirkel. Derfor tegnet Tor en liten sirkel rundt punktet sitt. Han målte omkretsen og delte den på tverrmålet og fikk ca 3 OK, tenkte Tor. Jeg tegner en større sirkel. Da blir det sikkert mer nøyaktig. 2,5 ble det neste resultatet! Tor tegnet så en sirkel med radius 30cm og finner ut at forholdet mellom tverrmålet i sirkelen og omkretsen er ca 2. Tor turte ikke rapportere disse måleresultatene. Vet å bruke enda større radius ble det bare tull. Når radius var 63cm ble Pi lik null. Tor holdt klokelig kjeft.

Tor måler arealet:

Denne gang går Tor grundig til verket. Han fyller hele sin nye verden med tusenvis av små tre, fire, fem og sekskanter. Når han har målt opp og beregnet arealet av alle sammen finner han at hans nye verden er 5025cm.

Tor bor altså i en verden som har et begrenset areal, men har ingen ende!

Dette er en tanke som er helt og fullstendig ubegripelig for våre todimensjonale venner.

Alle måleresultater som Tor har funnet er meningsløse for skyggedyrene. For oss som er og lever i en tredimensjonal verden derimot er jo dette enkelt å forklare. Tor derimot er en dyktig teoretisk matematiker og fysiker. Ved å anta at det finnes en ekstra dimensjon som står vinkelrett på de to de kjenner kunne det utvikles formler som forklarte de merkelige måleresultatene. Det gjorde han og ble omsider en anerkjent forsker blant skyggedyrene.

Hvorfor forteller jeg deg dette?

Skyggedyrene er jo bare en fabel, forbannet løgn og dikt.

Det er VI som er skyggedyr. Det finnes nemlig en dimensjon som står vinkelrett på de tre vi kjenner. Jeg er dessverre ikke i stand til å illustrere dette, og har vondt for å fatte det selv. Retningene i denne fjerde dimensjonen heter ana og kata og står som sagt i rett vinkel på de tre vi kjenner så godt. Tor fant arealet i sin nye verden, men ingen ende. Dette forklarer at vi kan finne volumet av universet men ikke finne noen ende.

Konsekvenser:

Lengde måles i meter m

Areal måles i kvadratmeter m²

Volum måles i kubikkmeter m³ (helt ubegripelig for skyggedyrene, de har ikke ord for volum)

Xxxxx måles i xxxxxxmeter m⁴ (totalt ubegripelig for oss) vi har ikke navn for dette engang.

Guddommen:

Alle religioner har en eller flere guder som skal ha skapt det hele. I så fall må vi tro at guddommen minst er firedimensjonal. Når vi da skal forklare guddommen blir det like mangelfullt som om skyggedyrene skal beskrive et glass melk. For ikke å snakke om når de skal beskrive den tredimensjonale verden og de skapninger som lever der.

De hellige skrifter er antakelig like utfyllende som skyggedyrene sin beskrivelse av meg. Vi mennesker har nok religiøse behov og lengsler, men den multidimensjonale skaperen har antakelig ingen behov for å bli trodd på eller tilbedt.

Rune Stavaas

*Bekjennende og praktiserende
Hedning*